

Formanden:

Så er det fru Elsebeth Gerner Nielsen som ordfører.

Elsebeth Gerner Nielsen (RV):

På Fanø har kommunen udarbejdet en lokalplan for boligbyggeri nord for Nordby. Hvis planen gennemføres, vil et enestående kulturmiljø blive ødelagt – et unikt miljø, som viser sammenhængen mellem det omkringliggende landskab og en af Vadehavets skipperbyer.

Kl. 16.50

I sin kommentar til planen skrev det amtslige kulturmiljøråd, der nu er nedlagt, at planen om byudvikling nord for Nordby vil ødelægge de sidste spor af de for Fanø så specielle husholdningslandbrug og den sidste visuelle sammenhæng mellem den gamle bykerne og byens marker. Ligeledes skrev rådet, at Nordby har national betydning som repræsentativt kulturmiljø, bl.a. fordi byen er en af de bedst bevarede skipperbyer i Danmark.

Dette er blot et blandt flere eksempler på, at kommunerne ikke altid er i stand til at forene behovet for udvikling med behovet for bevaring. Derfor foreslår Det Radikale Venstre, at det i fremtiden skal være muligt for staten at frede hele kulturmiljøer, ikke bare for bevaringens skyld, men af hensyn til fremtidens generationers behov for at finde identitet og mening.

Konkret vil forslaget her betyde, at det for det første fremover ikke bare skal være muligt at frede en bygning, men også det miljø, som ligger i tilknytning til bygningen. Det skal altså ikke længere være muligt at anlægge en vej eller opføre en bygning klos op af en fredet bygning, hvis det virker som et fremmedlegeme, der vil ødelægge oplevelsen af den fredede bygning.

Samtidig foreslår vi for det andet, at de mange forskellige lovgivninger, der i dag regulerer bevarelsen af kulturmiljøet og kulturlandskabet, samles i én lovgivning, så det ikke mindst for de kommunale beslutningstagere bliver lettere at overskue, hvad det er for et regelsæt, der gælder, og hvilket ansvar den enkelte kommune har.

For det tredje foreslår vi, at det skal være muligt at lave differentierede fredninger, således at det f.eks. kun er facaden af en bygning, der kan fredes. Det kunne åbne op for, at de bygninger, der i dag vurderes som bevaringsværdige i kategori 2 og måske 3, altså de særlig bevaringsværdige bygninger, kan rykkes op i en let fredningskategori.

For det fjerde opfordrer vi til, at de nu nedlagte amtslige kulturmiljøråd erstattes af obligatoriske kommunale eller tværkommunale kulturmiljøråd, som kan vejlede kommunerne omkring forvaltningen af kulturmiljøet.

Endelig opfordrer vi for det femte til, at der nedsættes ekspertudvalg, som kan vurdere, hvorledes vi bedst muligt kan gennemføre intentionerne i dette beslutningsforslag, nemlig at skabe markant bedre betingelser for bevarelsen af kulturarven. Det haster, for de bevaringsværdige miljøer forsvinder løbende, og det kan vi ikke være bekendt. Kulturarvsstyrelsens undersøgelse viser nemlig, at en meget stor del af danskerne lægger overordentlig stor vægt på kulturmiljøet, og samtidig ved vi, at f.eks. de kreative erhverv betragter kulturmiljøet som et meget vigtigt aktiv i bestræbelserne på at tiltrække nye medarbejdere. Også turisterhvervet og oplevelsesøkonomien i det hele taget er meget afhængige af, at kulturmiljøet er både bevaret og levende.

Hertil kommer – og det er det vigtigste – at vi har et ansvar over for fremtidens generationer. De skal have mulighed for at kende deres rødder, så de ikke kommer til at svæve frit i luften.

Formanden:

Så er det hr. Holger K. Nielsen som ordfører.

Holger K. Nielsen (SF):

Ligesom mine kolleger vil jeg også gerne sige Det Radikale Venstre tak for at fremsætte dette beslutningsforslag. Der er bestemt behov for at få større overskuelighed på hele det lovgivningsmæssige område og brug for samtænkning, i og med at hele bygningsfredningsområdet og kulturmiljøområdet er fantastisk vigtigt for vores kulturarv og for kulturen som sådan. Derfor er det også positivt, at der kommer en diskussion om hele dette område her i Folketinget.

Jeg skal sige, at angående den debat, der har været om kulturmiljøråd, er vi enige med Det Radikale Venstre i, at der ligger en fare for, at kommunalreformen medfører en svækkelse på hele området. Jeg mener, det må være Folketingets opgave at sikre, at den svækkelse ikke slår igennem i fredningsindsatsen, og derfor vil vi til enhver tid støtte forslaget om, at disse råd bliver obligatoriske i de nye kommuner. Jeg synes ikke, det holder argumentatorisk, at de kun kan fungere på frivillig basis.

Kl. 16.55